

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11409

Vsebinska predlogov odbora petorice

Odbor predlaga nekakšen italijanski mandat nad Abesinijo — Italija odklanja vsak kompromis — Izstop iz Društva narodov — Stališče Laval do sankcij

Predlog petorice

ZENEVA, 17. septembra. Odbor petorice, ki je imel nalogo izdelati končni predlog za mirno likvidacijo spora med Italijo in Abesinijo, je dovršil svoje delo in bo predlog najbrže že danes izročil zastopnikom Italije in Abesinije, kakor tudi članom sveta Društva narodov. O vsebini predloga se izve sledeče: Društvo narodov razume in priznava italijanske legitimne zahteve po ekspanziji v vzhodni Afriki. Zaradi tega predlaga odbor, da se odstopi Italiji abesinska pokrajina Ogaden, ki meji na italijansko Somalijo. Nadalje se dovoli Italiji izvajati mirno penetracijo med plemeni, ki živijo na ozemlju Abesinije, pa še niso priznala negusove nadoblasti. Dalje se zahteva od Abesinije cela vrsta koncesij za kolonizacijo italijanskih kolonistov v pokrajinah, ki so klimatično pripravne za naseljevanje. Ti kolonisti bi se naseljevali po splošni odobritvi abesinske vlade brez polmenskih privoljenj. Italija in Abesinija bi nato sklenili nov pakt o pomiritvi in prijateljstvu, katerega bi podpisali tudi Francija in Anglija. V tem paktu bi bile točno označene interese sfer vseh treh velesil, ki so zainteresirane v vzhodni Afriki. Kot garancija, da bod Abesinija izvajala te obveznosti bi se ustanovilo posebno mednarodno redarstvo, ki bi štalo pod vrhovnim poveljstvom Italijanov. Naloga tega redarstva bi bila okrepiti v Abesiniji red in kontrolirati izvrševanje prevzetih dolžnosti. Na ta način bi Italija dobila nekakšen mandat nad Abesinijo. Splošno se smatra, da je to poslednja ponudba velesil in Društva narodov Italiji. Ako Italija tudi tega predloga ne sprejme, potem se ji prepušča, da začne akcijo, kakor se ji zdi potrebno, mora pa za njo prevzeti vso odgovornost tako napram drugim državam, kakor napram Društvu narodov.

Italija odklanja

RIM, 17. septembra. »Giornale d'Italia« razpravlja v posebnem poročilu iz Zeneve o predlogu odbora petorice in pravi, da bi bilo nepotrebno naglašati, da taki diplomatski manevri z neko nevo bazo za pogajanja niti za trenotek ne morejo ustaviti italijanske akcije za doseganje postavljene ciljeve v vzhodni Afriki. To orientalsko mešetarenje, ko se vsak dan kupovalcu nekaj dodaja, samo da bi se zadovoljil, Italije ne more preslepiti. To pomeni, da bo Italija predlog odbora petorice kratkoma zavrnila, a prav tako tudi ni nobenega upanja, da bi ga sprejela Abesinija.

ZENEVA, 17. septembra. Baron Aloisi je sporočil sinoči Lavalu, da je Italija trdno odločena odkloniti vsak kompromis. Italija hoče v Abesiniji vojaško in gospodarsko nadoblast, kar se da doseči le z vojaško kontrolo. Zahteva Italije so zato za Društvo narodov nesprejemljive in indiskutabelne, ker bi pomenile uničitev abesinske neodvisnosti in suverenosti.

Odhod Italije

RIM, 17. septembra. Sklep o umiku Italije iz Zeneve, ki je bil napravljen na sobotni seji italijanske vlade, je sedaj znan tudi že v podrobnosti. Italija bi zapustila Zenevo postopoma. Doslej je italijanska delegacija zapuščala seje, kadar je spregovoril abesinski delegat. Prihodnja etapa, ki bo določena najbrže na jutrišnji seji italijanske vlade, bo pa ta, da se italijanska delegacija sploh umakne iz sveta Društva narodov, dočim bo v skupščini še ostala. Ako bi pa Društvo narodov sklenilo proti Italiji sankcije, bo Italija sporočila svoj izstop.

Vprašanje sankcij

ZENEVA, 17. septembra. Ako bo Italija odklonila predlog petorice, je vendar gotovo, da ga bo svet sprejel v obliki resolucije. S tem bi bilo sedanje zasedanje Društva narodov zaključeno, ker bi o eventualnih sankcijah moglo sklepati šele tedaj, ko bo Italija napovedala in pričela vojno. V tem primeru bi se Društvo narodov zopet sešlo in ugotovilo naprej napad.

Na tistišcu domače politike

Govor ministra dr. Kreka

Ali je govoril kot predstavnik nove Jugoslovenske radikalne zajednice ali bivše Slovenske ljudske stranke

V soboto in v nedeljo je imela nova JRZ pri nas nekaj sestankov in shodov, tako v Mariboru, Križevcih pri Ljutomeru v Slovenskih goricah, na katerih je govoril tudi minister brez portfelja g. dr. Miha Krek. V svojih izjavanjih je gospod minister pripovedoval večinoma to, kar beremo zadnje dni v »Slovenecu«, bodisi v uvodnikih, bodisi na drugi strani. Nekatere njegove ugotovitve so pa vendar vredne posebne pozornosti. Tako se je med drugim doteknil tudi vprašanja sporazuma s Hrvati, in to na prav originalen način, ki marsikaj pove. G. minister je dejal o tej stvari sledeče:

»Želimo iskrenega sodelovanja z brati Hrvati. Treba je vse storiti, da so odnosi med nami in Hrvati lepi in znosljivi. To zahteva skupno življenje in skupni državi. Mi pa smo imeli in imamo svoj program, svojo organizacijo in svojo politiko. Smo za medsebojno spoštovanje in za to, da so odnosi med nami in Hrvati čim boljši. Zato moramo biti proti vsem poizkusom, ki kvarijo dobre medsebojne odnose. Toda mi ne hodimo tja preko in ne bomo, zato pa bodo naleteli na odločen odpor vsi, ki hodijo in bodo hodili na naše. Prav je, da Hrvati drže svojo skupnost, grdo in nepošteno pa je, če z demagoškimi sredstvi poskušajo rušiti našo skupnost. Lepo je, da Hrvati spoštujemo svojega voditelja dr. Vladimira Mačka, toda edina naša stvar in pravica je, da se mi borimo za svojega voditelja dr. Korošca.«

Iz teh besed zveni, da je g. minister najbrže pozabil, da ne govori kot zastopnik bivše SLS, ampak nove JRZ,

dalca, nato pa sklepalo o sankcijah. Splošno se zatrjuje, da bi pričetek vojne olajšal položaj, ker bi se potem lažje pričela akcija za definitivno rešitev spora. Potek vojaških operacij bi tudi omehčal bodisi Italijo bodisi Abesinijo, da bi postali popustljivejši.

Laval bo odstopil?

LONDON, 17. septembra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje kljub vsem nasprotnim vestem, da je francoska delegacija v Zenevi dobila od Laval navodila glede sankcij proti Italiji. Francoska vlada je baje sklenila odbiti vsako sodeljebo pri sankcijah, pa naj bi bile gospodarskega, finančnega ali vojaškega značaja. Francija stoji trdno na stališču svoje dosedanje politike in meni, da bi bila vsaka druga nevarna in bi rodila nezaželjene posledice v Evropi. Ako pa nastane italijansko-abesinska vojna in se v Zenevi sklenejo sankcije, bo Laval najbrže odstopil kot predsednik francoske vlade in zunanji minister. V tem primeru bi stopila na čelo nove vlade Flandin in Herriot.

Politični ocvirki

Namen zakonov. Iz govora na shodu JRZ v Križevcih: »Prva dolžnost te vlade je, da vzbudi zaupanje v zakon in oblast. Zato ravno postopa tudi po sedanjih zakonih, ki jih ni ona dala. — Toda vlada je dala navodila, da je zadržana svoboda zborovanj, ni pa mogoče vseh ljudi spremeniti na en mah. Ni mogoče v enem mesecu poruhati vsega plevela, ki je rasel pet let.« — Svoboda zborovanj naj bi torej vodila do tega, da bi se vsi ljudje spremenili v pristaše JRZ? Ali se pa morda motimo?

Zelene kravate. Na shodu JRZ v Križevcih pri Ljutomeru je dejal g. minister dr. Miha Krek: »Vidim, da imate nekateri zelene kravate, zdi se mi, da pomeni to upanje, da je minil čas, ko so vas zaradi zelenih kravate preganjali. Takrat smo hoteli vsem povedati, da smo skupaj, vas pa so proglasili za protidržavne.« Akti sodišča za zaščito države v Beogradu pa zatrjujejo, da onih, ki so nosili zelene kravate, niso zapirali samo zaradi tega, ker so »hotel biti skupaj«. Tedanji pomen zelenih kravate je bil od sedanje JRZ tako daleč, kakor je Rim od Adis Abebe!

Zatajeni radikali. Na shodu JRZ pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je govoril v nedeljo tudi bivši predsednik oblastnega odbora Narodne radikalne stranke za mariborsko oblast g. dr. R. Ravnik. »Slovenec«, ki o tem poroča, je pa čisto zamolčal, da je g. dr. Ravnik prišel na ta shod in v JRZ kot bivši radikal. G. dr. Ravnik je tudi dejal, da se vsi pridružujejo JRZ z istim zanosom, kakor so prej sodelovali v NRS in SLS. »Slovenec« je pa tudi tu NRS zamolčal in napravil tako poročilo, kakor da bi bil g. dr. Ravnik prišel v JRZ iz vrst bivše SLS. Čemu tako izogibanje izraza »radikal«, ko je nova stranka vendar Jugoslovenska radikalna zajednica?

Komunisti so dobili bunke. Ob priliki nedeljskega zborovanja Hodžerovih »borbašev« ob zemunskem mostu v Beogradu je skušala skupina 50 do 60 dijakov, ki so znani kot levičarji, ozioma kot komunisti, motiti potek zborovanja, vendar so jo pri tem skupili. Zborovalci so navalili na nje in jih pošteno nabunkali.

Okna v svet

NOVE ČLANICE SVETA D. N.

ZENEVA, 17. septembra. Včeraj so bile dopolnilne volitve v svetu Društva narodov. Glasovanja se je udeležilo 53 držav in so bile izvoljene na novo Poljska, namesto Češkoslovaške Romunija, namesto Mehike pa Ekvador.

ANGLIJA ZA SREDNJO EVROPO.

DUNAJ, 17. septembra. Po vestih iz Londona bo angleški zunanji minister Hoare govoril danes zopet pred Društvom narodov, in sicer predvsem o vprašanju srednje in vzhodne Evrope. Pričakuje se, da se bo Hoare odrekel dosedanjega angleškega stališča izolacije in nevmešavanja v evropske zadeve, da bi na ta način pridobil Francijo za svojo afriško politiko.

GRŠKI PLEBISCIT.

ATENE, 17. septembra. Plebiscit za obnovev monarhije je odgođen na dan 3. novembra. Glasovati bodo morali obvezno vsi moški od 20. leta starosti.

Okoliški problemi

Komunalne zadeve občine Pobrežje

Viharna občinska seja — Tezno za odcepitev od Pobrežja — Radvanje od Studencev — Tezno in Radvanje bi tvorili samostojno občino — Zaključni računi za leto 1933 in dvanajstine za leto 1934 soglasno odobreni

Zadnja občinska seja na Pobrežju v petek 13. t. m. v posebni sobi Renčljeve gostilne je bila ena najbolj burnih po združitvi bivših samostojnih občin v veliko občino Pobrežje. Bila je tudi polnoštevno obiskana in je celo »galerija« prišla v marsičem na svoj račun. Poleg poslušalcev s Pobrežja so prišli celo nekateri Tezenčani, da prisostvujejo zlasti sedmi točki dnevnega reda: **Pobiranje podpisov za priključitev Teznega k Radvanju.**

Po pozdravnih besedah župana g. Matije Volka je bil prečitan obširen zapisnik zadnje seje. Že k zapisniku samega so stavili razne pripombe odborniki Žohar, Kovačič, Luknar, Holc in Stibl. Vsem je dal potrebna pojasnila g. župan, zlasti glede občinskih davščin za klanje živine, novega skladišča za odkladanje kosti v Stražunu, kupne pogodbe za gramoznico na Teznem in razlastitve zemljišča za zvezo z Aleksandrovo cesto na Pobrežju. Zadevo prehoda preko železniškega zemljišča pri zapornicah v Gregorčičevi ulici v Aškerčevo ulico na Teznem je pojasnil občinski odbornik g. Luknar. Cesta bo te dni otvorena za pešce. Ko prestavi drogove visoke napetosti v Aškerčevo ulici mestno elektriško podjetje, se cesta otvori tudi za vozovni promet. Sestavo zaključnih računov za leto 1933 in dvanajstine za leto 1934 (za 3 mesece) je jasno razložil za vsako bivšo samostojno občino posebej delovodja g. Ban in je bila ista soglasno odobrena. Poročilo je povzročilo tu in tam precej veselosti, zlasti glede izdatkov za nekatere potrebe bivših samostojnih občin. Po prečitavanju razrešnice blaginimic posameznih bivših občin je bila ugodno rešena prošnja uslužbenca Franja Duha za pragmatično nastavitve, za gozdnega čuvaja pa se je izbral Janez Ribič proti primerni odškodnini.

Sledila je najbolj burna točka dnevnega reda: **Pobiranje podpisov na Teznem za priključitev k Radvanju.** G. župan je ugotovil, da ga je pobiranje takih podpisov osebno zelo iznenadilo, ker je občina Pobrežje storila za Tezno vse, kar so dopuščale finančne možnosti. Tezenčan mora uvideti, da se je prav za Tezno storilo v času po združitvi največ, mnogo več kakor bi prisojalo davčni možnosti bivše samostojne občine. Čudi se, da je izšlo, to pobiranje podpisov od člana uprave g. Šabedra, ki bi moral najbolj vedeti in razsoditi finančne možnosti občine in ne gojiti nezadovoljstva v enem delu občine. Občinski odbor, zlasti pa on kot župan, je zastavil ves svoj vpliv in trud pri gradnji postajališča, popravilu cest in nakupu gramoznice. Projektirana je razsvetljava vsega Teznega, torej gotovo v tem času skupnosti več, kakor je Tezno kot samostojna občina prej kdaj, in sicer v boljših časih, ukrenila. To so dokazi, da Tezno ni bilo zapostavljeno. Dokaze pa vidi samo tisti, ki hoče gledati in tudi nepristransko soditi.

Po govoru župana se je oglašil vodja akcije za odcepitev Teznega od Pobrežja, član uprave g. J. Šabedra, ki je v svojih splošnih izjavah zagovarjal odcepitev Teznega od Pobrežja in priključitev k Radvanju. Navedel je vzrok, da je pobrežsko občinsko gospodarstvo predrago, nadalje zgodovinski Stražun med Teznom in Pobrežjem, neuvidevanje odbornikov Pobrežja za tezenske prilike in končno še željo Radvančanov, ki imajo v Studencih v osebni g. Kaloha dobrega župana, pa so vendar za odcepitev od Studencev in za združitve s Teznom.

Njegove končne besede, da naj le zdrave in sposobne občine ostanejo skupne, druge pa se razdele v majhne občine, ki bodo kot samostojne boljše gospodarile (primer Bohova), so izzvale zlasti pri Pobrežanih burnen protest. V

celem je govorilo za in proti odcepitvi 13 govornikov. Odbornik g. Kovačič je navedel, da nikdo ne more prepovedati pobiranja podpisov, ni pa navedel tehtnih razlogov za odcepitev. G. Žunko se je pa samo zaradi te točke udeležil občinske seje. Obema je krepko odgovarjal podžupan g. Požar, ki je priporočal, naj se objavijo vsi danes sprejeti obračuni v časnikih, da bo javnost razsodila, koliko in kaj se je storilo v veliki občini Pobrežje in vidi to akcijo le v osebnih interesih posameznikov. Pobrežje tej akciji ne nasprotuje in jo naj podpira, da se reši bremen, ki jih mora nositi za Tezno. Njemu se je priključil član uprave g. Žohar, ki se je čudil, da je povzročitelj te akcije član uprave g. Šabedra, ki vendar stanuje na Pobrežju in dela za odcepitev.

Končno besedo k tej točki je dobil še občinski odbornik g. Luknar, ki je orisal neugodno finančno stanje v primeru odcepitve Teznega od Pobrežja in združitvi z Radvanjem. Zaradi prizidka šole je še danes dolga 211.607 Din, posojilo za postajališče znaša 60.000 Din in dolg za nakup gramoznice 38.000 Din.

Naše trgovstva

Ljutomersko trgovsko zborovanje

Zahteve in potrebe našega trgovstva

V nedeljo je bila v Ljutomeru skupščina Zveze trgovskih združenj. Vodil jo je zvezni predsednik J. Kavčič. V imenu banske uprave je pozdravil zborovalce sreski načelnik Farčnik, za Ljutomer župan Kuharič in narodni poslanec Lukačič. Po temeljitih poročilih je spregovoril zvezni podpredsednik gosp. Ferdo Pinter, ki je omenjal, da se je število trgovstva v zadnjih petih letih zmanjšalo za 6000. Računski zaključek za preteklo leto je podal blaginik Fabjan, pravtako proračun za tekoče leto, ki znaša 174.000 Din. Prihodnji občni zbor se bo vršil v Brežicah. Na skupščini so se sprejele resolucije, v katerih pridejo do izraza zahteve trgovstva. Tudi je naše trgovstvo potrebe svojega stanu zajelo v sledečih načelnih smernicah: Nujno potrebujemo zvezo Slovenije z morjem po železnici in po cestah. Izvede naj se modernizacija cest v vsej banovini v svrhu pospeševanja tujskega prometa. Davčna obremenitev mora biti znosna in tudi praksa mora biti milejša. Decentralizacija državne uprave naj se čimprej izvede, toda s pravično razdelitvijo tudi državnih dohodkov na podlagi tangente. Ker je lesna panoga ena najvažnejših panog in ker že dolgo časa čakamo na pogajanja z Italijo, je nujno potrebno, da se takoj začne pogajanja. — Apelira, naj se bednostni fond, katerega bi bilo pravilno imenovati zaposlitveni fond, v izdatkih izkorišča racionalno. V

Tako bi znašal dolgovi novoustvarjene občine 309.607 Din. Ker so na Teznem večinoma majhni posestniki, bi se občinske doklade dvignile na tako višino, na katero so gotovo pozabili ustvaritelji te akcije. Če so Tezenčani voljni nositi tako velika davčna bremena, nima proti odcepitvi prav ničesar, ne prevzame pa za pozneje nobene odgovornosti. Res imajo nekateri daleč na Pobrežje, isto bo pa tudi v primeru priključitve k Radvanju, kajti tudi Gornje Radvanje je daleč in daleč je Gubčeva ulica na Teznem od Radvanja. Praske in prepri, ki so nastali večkrat med odborniki pri raznih predlogih, ti so bili in bodo, saj so vendar dokaz, da vsak odbornik odločno zastopa interese svojih volilcev. Ti tudi lahko nastanejo v primeru zopetne skupne občine Teznega z Radvanjem, kajti drugače bi se že nekdanji ločili Tezenčani od Radvančanov in ustanovili svoje občine.

Burna debata je bila končno prijetno zaključena. Sprejet je bil še sklep za nabavo pluga za rigolanje in plemenškega bika. Tudi zadevo člana uprave g. Macherja je banska uprava ponovno rešila in je o tem tudi razprtila iz drugega dela občine, takozvana dogoška afera, končno rešena. Ko so se še določili zastopniki občine pri blagoslovitvi temeljnega kamna nove magdalenske šole, je bila seja zaključena. Po viharji seji so zastopniki obeh struj nadaljevali hud besedni boj v Renčljevi kuhinji, katerega izid pa zamolčimo.

nastopajoči oddelki pod vodstvom okrožnega načelnika br. Venutija in okrožne načelnice s. Engelmanove. Strnjeno sokolsko vojsko in vse navzoče občinstvo je iskreno pozdravil starosta domače čete br. Šuman. Posebej je pozdravil župnega starosta br. dr. Goriška, podstarosta br. Kranjca, tajnika br. Doččinoviča, okrajnega glavarja br. dr. Senekoviča, predstavnike bratskih edinic, med njimi starosta Matice br. Bureša, br. Struno, kakor tudi zastopnike drugih nacionalnih in kulturnih društev. V imenu župne uprave je pozdravil in nagovoril zbrane Sokole br. prof. Struna. V svojih ognjevitih besedah je podžgal sokolsko zavest, nakar so sokolske vrste ponovno prisegle neomajno zvestobo zmagoviti ideji nesmrtnega Tyrša. Po vzkliku vsemu kraljevskemu domu in prvemu Sokolu kralju Petru II. je godba zaigrala državno himno.

Sledil je lep sokolski nastop. Vsi oddelki so nastopili s prostimi vajami. Izvajali so jih učinkovito in skladno. Zlasti so ugajale občinstvu proste vaje članic in pa telovadba na orodju. Pri balkanski štafeti si je priborila prvo mesto Matica. Lepo so se postavili tudi Sokoliči in Sokoličice, ki jih je za njihova izvajanja toplo nagradilo vse občinstvo. Nastop je lepo uspel in dosegel svoj namen. Po nastopu se je razvila sokolska zabava, ki jo je počastilo tudi društvo Kmetijskih fantov in deklet iz Skokov z Dravskega polja.

Iz župnega načelstva: a) Zbor okrožnih načelnikov se vrši dne 5. oktobra v Mariboru z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika, 2. Organizacija dela v okrožjih, 3. Reorganizacija okrožij, 4. Delo okrožnega načelnika in 5. Statistika. b) Zbor društvenih načelnikov bo 6. oktobra z naslednjim programom: 1. Načelnikovo poročilo, 2. Tekme 1936, 3. Zleti, 4. Okrožja in 5. Nastopi. c) Tretjega taborenja »Mariborske sokolske župe« v Bohinju od 23. 7. do 11. 8. pod vodstvom br. Hočevarja se je udeležilo 32 naraščaja in članstva. d) Banovinskih tekem v igrah se bodo predvidoma iz Mariborske župe udeležili le lanske savelni prvaki. Zdravo! L. M.

Ptuijske novice

Bolničarski tečaj v Ptuj. Okrajni odbor društva Rdečega križa v Ptuj priredi tri mesečni bolničarski tečaj, ki se bo pričel dne 14. oktobra t. l. — Namen tečaja je, usposobiti čim večje število prebivalstva za pomoč in nego bolnikom, ranjencem in drugim ponesrečencem v slučaju vojne, raznih elementarnih nesreč, epidemij itd. — Predavati bodo ptuijski zdravniki in drugi. — Obiskovalci tečaja se bodo morali obvezati, da bodo tečaj redno obiskovali (predvidoma dvakrat na teden po tri ure) in bodo polagali izpit ter dobe po končanem izpitu posebne legitimacije, ki bodo posebno moškimi v slučaju vojne nudile prednost za vršenje bolničarske službe. Se posebej se vabijo kandidatkinje. Interesenti za tečaj naj se prijavijo do sobote 25. t. m. pri taniku Rdečega križa učitelju Benu Brumenu na prosvetnem oddelku okrajnega glavarstva.

Nezgoda in nesreč. Huda sta se ponesrečila 24letni bogoslovec Anton Lesjak iz Studencev pri Mariboru in 50letni Iv. Slaček, organist pri sv. Bolfenku v Slov. gor. Vozila sta se s svojimi dvokolesi iz Haloz in sta padla s kolesa tako nesrečno, da sta se hudo poškodovala, posebno Slaček ima nevarno rano na glavi. Oba so spravili v ptuijsko bolnišnico.

Sokolska četa v Markovcih je priredila v nedeljo 15. t. m. svoj drugi javni telovadni nastop. Predvajali so lahkoatletski miting članov Sokola in telovadni nastop. Prireditve so se udeležile vse okoliške Sokolske čete ter obilo ljudstva.

Kino. V sredo 18. in četrtek 19. t. m. se predvaja film »Dr. Mabuse«. V soboto 21. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 22. t. m. ob 18.30 in 20.30 pa je na vrsti film »Njen največji uspeh«. V glavni vlogi Marta Eggerth.

V vsako slovensko hišo „Večernik“

Sokolske veste

Okrožni sokolski nastop pri Sv. Marjeti ob Pesnici

»Pa manifestacija sokolske misli ob naši severni meji«

Sokolsko okrožje na mariborskem levem bregu je priredilo preteklo nedeljo pri Sv. Marjeti ob Pesnici lepo uspešno okrožni nastop, pri katerem je sodelovalo 10 sokolskih edinic. Že dopoldne so bile skušnje za nastop in sta okrožni načelnik br. Venuti in okrožna načelnica s. Vlada Engelmanova izbrala le najboljše med dobrimi. Sodelovala so društva Maribor Matica, Maribor III., Selnica ob Dravi, Št. Ilj, Sv. Jurij v Slov. goricah, Sv. Jakob v Slov. goricah in Jarenina — Pesnica ter čete Kamnica, Sv. Marjeta in Sv. Martin pri Vurbergu. Agilna do-

mača četa je pripravila zletišče na lepem Šumanovem travniku.

Bil je najlepši, v jesen se nagibajoči popoldan, ko je krenila po beli cesti čvrsta sokolska armada iz vasi na telovadišče. Na čelu spreveda je igrala železničarska godba, za častitljivim matičnim praporom pa so se vrstili močni oddelki. Na telovadišču se je že pred nastopom zbralo lepo število domačinov, avtobusi pa so pripeljali iz Maribora precej zvestih Sokolov in zavednih prijateljev Sokolstva. Točno ob napovedani uri so prikorakali na zletišče vsi

Mariborske novice

Pavel Cvenkl obsojen

Sodišče je upoštevalo mnenje psihiatrov, da je Cvenkl abnormalen, duševno manj vreden in ga, upoštevajoč § 22., obsodilo samo na 10 mesecev strogega zapor

Pri včerajšnji razpravi obtoženi Pavel Cvenkl, znan pod imenom »mali mariborski Stavisky«, ni bil več tako »korajžen«. Na predsednikova izvajanja je odgovarjal tiho in boječe. Pri zagovoru je gestikuliral z rokami in stalno trdil, da je ravnal pri svojih manipulacijah v najboljši veri in ni imel namena nikogar goljufati. Nekatere manjše grehe pa je odkrito in skesano priznal.

Ker je bila prva razprava pred mesecem proti Cvenklu prekinjena, je včeraj predsednik malega kazenskega senata g. dr. Tombak pričel takoj zasliševati priče. Prvi je bil zaslišan šef obmejne policije Krajnovič, ki je pojasnil zadevo s puško in zadevo z mariborsko tvrdko Berndorf. Cvenkl je namreč prodal okrog 2000 dinarjev vredno Krajnovičevo puško trgovcu Moravcu za 500 Din. Od tvrdke Berndorf pa je izvil z lažnim predstavljanjem kot detektiv obmejne policije 6400 Din. Tožiteljica služkinja Sparovičeva je dalje vztrajala pri svojih zahtevah in trdila, da ne verjame Cvenklovim obljubam, da bi ji kdaj vrnil izvaljenih 18.300 dinarjev. Potrdila je, da se ji je Cvenkl predstavil v bivši Tementovi kavarni kot največji detektiv Jugoslavije in ji zatrjeval, da bo ves denar v bankah in posojilnicah propadel. Zaradi tega mu je izročila svojo hranilno knjižico, ki jo je Cvenkl vnovčil, denar porabil za kritje svojih dolgov. Sparovičevi pa izročil le 500 Din.

Zaslišane so bile še priče knjigovodja tvrdke Berndorf Alfred Čelan, mesarski mojster Franc Smodej, od katerega je izvil Cvenkl 350 Din in trgovec Josip Moravec. Prečitane so bile tudi izpovedbe lastnika tvrdke Berndorf Josipa Richterja in posetnika Ivana Breclja iz Košakov. Breclja je namreč Cvenkl sam ovadil policiji, nato

pa izvil od njega 1000 Din pod pretnostjo, da bo zanj posredoval, češ, da je bil bivši šef mariborske policije njegov dobri prijatelj. Zahteval je pozneje po odvetniku od Breclja še 2000 dinarjev, ki pa mu jih ni hotel plačati.

Po končanem zaslišanju je predsednik prečital nekatere sodne spise, iz katerih je bilo razvidno, da je Cvenkl že leta 1924. z lažnim predstavljanjem izvil v Ljubljani od neke Frančiške Čizmanove 100.000 Din in je bil zaradi tega obsojen na leto dni težke ječe. Ker pa so že takrat sodni izvedenci-psihiatri ugotovili, da je Cvenkl psihopat, abnormalen, duševno manjvreden, bolesten tip, ki bo luje za lažnjivostjo, mu je sodišče znizalo kazen na štiri mesece zapor.

Cvenklov branitelj odvetnik g. dr. Danilo Štefanovič je stavil sodnemu zboru najprej vprašanje, ali je obtoženec sploh kazensko odgovoren za dejanja, ki mu jih očita državni tožilec. Kot psihopat in kot dedno obremenjen je splošno ljudi v materialno škodo, ki pa jo je skušal vselej poravnati. Zato je med drugim predlagal, naj bi sodišče pri njegovih deliktih upoštevalo § 22, prvi ali drugi odstavek, in ga oprostilo kazni. Državni tožilec g. Sever pa je vztrajal pri obtožbi, češ, da je vsak zločinec, ki ponavlja kaznjiva dejanja, psihopat, in da naš zakon take zločince hujše kaznuje.

Po daljšem posvetovanju je predsednik razglasil sodbo. Senat je spoznal obtoženega Cvenkla krivega, vendar pa je z ozirom na njegovo slaboumnost in degeneriranost upošteval § 22, drugi odstavek in ga obsodil le na 10 mesecev strogega zapor, na povračilo storjene škode in na izzubo častnih pravic za dobo dveh let. Obsojeni Cvenkl ni kazni takoj sprejel in si bo še premislil.

Končni rezultati streških tekem v Beogradu

Mariborski strelci so zopet dosegli častna mesta med zmagovalci

Na letošnji vsedrjavni streški tekmi v Beogradu je tekmovalo iz vse države 1.230 strelcev. Tekme so bile v nedeljo zaključene in so bile na slavnostnem banketu, ki je bil zvečer v »Oficirskem domu« v Beogradu, razdeljene zasluzne nagrade. Državno prvenstvo za leto 1935. z vojaško puško si je priboril Nemanja Marković iz Kragujevca, z malokalibersko pa naš znan strelski prvak prof. Pero Cestnik. Med ekipami, ki so se borile za pokal Nj. Vel. kralja je Maribor v hudi konkurenci izvojeval tretje mesto. Mariborska ekipa je bila sestavljena iz naslednjih strelcev: prof. Pero Cestnik, polkovnik Bajo Stanišić, visokošolec Tone Majer knjigoveški mojster Robert Vukmanić in puškar Dušan Hinič. Rezultati na posameznih tarčah so bili sledeči: Na zmagovalni tarči je dobil Nemanja Marković iz Kragujevca 886 točk; Pavle Čeperković, Beograd 876; Ivo Marković, Čuprija 869; Pero Cestnik, Maribor 867; Dragan Milovanović, Kragujevac 855; Svetozar Srečković, Beograd 852; Djordje Srečković, Beograd 847; inž. Laza Novanović, Beograd 844; Tone Majer, Maribor 839; inž. Blagoje Jocić, Beograd 823; Sava Milenković, Kragujevac 788; general Čeda Stanoilović, S'ak 757; Robert Vukmanić, Maribor pa 757 točk.

Na tarči Cetinje je dosegel Dragan Milovanović, Kragujevac 251 točk od 300 dosegljivih; Pero Cestnik, Maribor 246; Dušan Hinič, Maribor 230; Tone Majer, Maribor 229; polkovnik Stanišić 229, R. Vukmanić 227.

Na brzostrelni tarči, na katero so oddali 10 strelcev v minuti, so dosegli od 100 dosegljivih točk: Milorad Vlačković 78; Nemanja Marković, Kragujevac 76; Boro Marković, Kragujevac 75; polkovnik Stanišić, Maribor 59; Pero Cestnik, Maribor 56; Robert Vukmanić, Maribor 56 točk. Na malokalibrski tarči so dosegli od 600 dosegljivih točk prof. Cestnik, Maribor 517; inž. Laza Jovanović 514; Ivo Marković 505; inž. Jocić 490. Na damski malokalibrski tarči je dosegla ga. Kaja Jocićeva, Beograd 222 točk in ostala brez konkurence prvakinja. Na mladinski tarči »Skoplje« je dosegel Jovan Kratochvil, Beograd 191 točk; Vojislav Srečković 189 od 200 dosegljivih. Na malokalibrski in damski tarči niso Mariborčani tekmovali. Pripomniti je treba, da je pri mnogih strelcih igralo veliko vlogo površno prikazovanje pogodb, tako, da so bili poedini strelci prisiljeni ustaviti serije, ker so bili brez vsake orientacije, ki je za uspeh brezpogojno potrebna.

„Crna lista“

Rudolf Tumpej pred sodiščem

Ob ogromnem zanimanju naše javnosti, predvsem pa naših železničarjev, se je pričela včeraj dopoldne pred tukajšnjim sreskim sodiščem razprava proti Rudolfu Tumpeju, Stanku Tušku in Janku Prevolsku. Proti omenjenim trem je vložilo 35 železničarjev tožbo zaradi

žaljenja časti. Razpravo je vodil sodnik dr. Srečko Grmovšek. Imenovanim trem obtožencem očita okrožnica, da so v upravi mariborske podružnice Udruženja nacionalnih železničarjev in brodarjev sestavljali takozvano »črno listo« z raznimi pripombami glede 35 železničar-

jev, ki so nastopali včeraj pred sodiščem kot tožitelji. Omenjena »Črna lista« se je izročila po sestavi železniški upravi, kakor se glasi v obtožnici. Vsi trije obtoženci so priznali, da so takšno listo sestavljali, obenem pa so zanikali, da bi bili omenjeno listo izročili železniški upravi. Razpravna soba je bila tako nabitost polna, da so mnogi, ki bi bili radi prisostvovali razpravi, morali oditi. V svrhu zaslišanja nekaterih predlaganih prič se je razprava preložila.

Ponovna razprava proti Ani Markucijevi

Tragika Markucijevih in Mihe Zemljica je zbudila v naši javnosti veliko pozornost. Gre sedaj še za ženo Ivana Markucija Ano Markucijevo. Radi suma sodelovanja pri zavrtnem umoru neznanega moškega, ki so ga našli mrtvega dne 7. septembra 1920 v takozvanem Benediškem gozdu, je bila skupno s svojim možem Ivanom Markucijem ter Jožefom Markucijem in Mihaelom Zemljicem obtožena tudi Ana Markucijeva. Na podlagi krivdoreka in potem ko so porotniki potrdili skoro vsa glavna vprašanja s soglasnim »da«, je sodišče obsodilo Ivana Markucija na smrt na vešalih. Jožefa Markucija in Mihaela Zemljica na dosmrtno ječo s poostitvami. Ano Markucijevo pa na 3 leta težke ječe s poostitvami. V četrtek, dne 22. avgusta t. l. pa je tukajšnji veliki kazenski senat opustil oboja Markucija in Mihaela Zemljica, ki so iz desoletne ječe šli v svobodo, jutri v sredo, dne 18. tm. dopoldne pa bo v razpravni dvorani št. 53 obnovitvena razprava tudi proti ženi Ivana Markucija Ani Markucijevi. Kakor znano je Ana Markucijeva svojčas kazen v celoti presedela.

Celjski akrobati v Mariboru

Odkar ni več slavnega Strohschneiderja, so naši celjski akrobati trenutno menda najznamenitejši, vsaj v naši državi. Brezposelnost, ki je rodila že veliko najraznovrstnejših idej, je tudi nam dala odlične akrobate, ki se s svojimi vratolomnimi vajami na visoko napeti vrvi povsod uspešno uveljavljajo. Tako smo imeli v Mariboru že lani priliko videti njihovo umetnost na zaključnem večeru Mariborskega tedna, ki je bil na Mariborskem otoku. Že takrat so si simpatični Celjani pridobili vse priznanje Mariborčanov in so jih s simpatijami sprejeli tudi letos. Znana akrobata Adolf Krač in Vinko Bučar, ki sta pred štiri leti v Celju prvič nastopila, sta se v vratolomnih izvajanjih na vrvi tako izpopolnila, da zadivita vsakogar. Pripominjamo, da iz obojega vse točke kljub živlenski nevarnosti, brezhibno in kar je posebno značilno, z veliko eleganco. To so dokazali že dosedanja nastopi v Tattenbachovi ulici, kjer se je vsak večer zbrala velika množica mešča nov in tudi zelo mnogo okoličanov. Nočjo pa nam pripravljata celjska akrobata še prav posebno presenečenje, ker bosta pokazala nekaj novih točk, sodelovala pa bo tudi 30 članska godba. Nato pa odideta akrobata v Ptui, da tudi tam utrdita svoj zaslužen sloves.

Iz politične-upravne službe. Upokojen je sreski načelnik za Maribor levi breg dr. Ivan Senekovič.

Iz sodne službe. Za višega pisarniškega vodjo je napredoval pri tukajšnjem sreskem sodišču Ivan Humer, za voditelja zemljiške knjige v 7. položajni skupini pri tukajšnjem sreskem sodišču pa je imenovan Mate Meznarič.

Odprta noč in dan so groba vrata... V Cankarjevi 13 je preminil v starosti 61 let upokojeni ravnatelj delavnice drž. žel. inž. Leon Dolkovski. — Na Pobrežju je umrla v Gosposvetski ulici 48, zasebnica Marija Feguševa, stara 59 let. Žalujemo naše iskreno sočutje!

Ivan Šusterič se bo zagovarjal pred velikim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča radi obtožbe dvojnega umora v petek dne 20. tm. Razprava bo trajala samo en dan, ker je število prič, ki se bodo zaslišale, razmeroma majhno. Zanimanje v Mariboru za omenjeni proces je tako veliko, da se bodo morale občinstvu kakor ob priliki nedavne Markucijevega procesa izdati posebne vstopne karte.

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes

Goreči sneg - Pekel na zemlji!

Krasen kulturni film iz Alajske, iz zemlje večnega snega in ledu. Prekrasni naravni posnetki. Sijajni posnetki vulkanov. Film je v nemškem jeziku. Pozor! V soboto iz nedeljo matineja pri globoko znižanih cenah.

Kino Union danes »Žrtev ljubezni«, dunajski film prekrasne vsebine z Luiso Ullrichovo in Hansom Moserjem.

Največ Dunajčanov. V prvi polovici septembra je bilo pri tukajšnji policiji zglasenih 1132 tujcev, med temi je bilo 563 inozemcev. Med slednjimi je bilo največ Dunajčanov in sicer 40 oseb, takoj za tem sledi Gradec z 22, 501 jih je bilo iz raznih drugih inozemskih krajev.

Mariborsko gledališče dobi vrtilni oder. Z novo gledališko sezono dobi mariborsko gledališče vrtilni oder. Oder bo zaradi tega za 10 cm višji. Dela so poverjena tukajšnji tvrdki Schell. Vrtilni oder bo gotov do pričetka sezone in se bo obračal na električni pogon.

Kaj nudi letošnji gledališki abonma? 1. 13 dramskih, 7 operetnih predstav, en koncert in eno gostovanje ljubljanske opere. (Rossini: Seviljski brivec z Julijem Betettom v važni vlogi). 2. Številna igralska in režiserska gostovanja, predvsem ljubljanskih umetnikov: M. Skrbinška, C. Debevc, E. Kralja, St. Jana, P. Malca, F. Delaka, J. Povheta in drugih. 3. V repertoarju znamenita dela, kakor na pr.: Bratje Karamazovi, Izdaja pri Novari, Vest, Vzrok, Siromakovo jagnje itd. V glasbenem delu bo zanimiva krstna predstava za oder prirejene radiofonske operete »Majda«, ki jo je uglasbil profesor mariborske »Glasbene Matic« g. Marjan Kozina. 4. Ugodnost odplačevanja abonmana v 7 zaporednih mesečnih obrokih. (Od Din 9.— do Din 49.—) Za lanske abonente hrani gledališka blagajna dosedanja mesta le še do včrte četrtka 19. t. m. Po tem roku bodo ta mesta na razpolago drugim abonmentom!

STARŠI! UČENCI! Pocenj vse šolske potrebščine! Kje? Na Aleksandrovi c. 13 v knjigarni Tiskovne zadruge. Prepričajte se!

HALC — HALO! Vse šolske knjige, najcenejše zvezke, svinčnike, peresnike dobite na Aleksandrovi cesti 13 v knjigarni Tiskovne zadruge. Starši, učenci oglejte si našo zalogo!

Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj. Maribor. Dopoldne in popoldne pouk. Vpisovanje samo še ta teden. Vrazova ulica 4.

Nočno lekarniško službo imata danes Minařikova in Königova lekarna, jutri v sredo pa Albanežjeva in Vidmarjeva.

Jekleno tnało, jabolka. Ključavničarju Francu Fariču na Pobrežju je izginilo z dvorišča okrog 100 kg težko jekleno tnało v vrednosti 1500 dinarjev. Tatvine je osumljen neki brezposelni delavec, ki ga sedaj iščejo oblasti. Posetnica Olga Trubl z Majskega vrha je prijavila orožnikom, da so neznani zlikovci pobrali z dreves jabolka in ceni posetnica škodo, ki jo zaradi tega trpi, na 2000 Din.

Za 30.000 dinarjev je skupno ofernazil znani slepar Peter Bauk razne mariborske tvrdke. Nekatere tvrdke so se pokazale zelo velikodušne in so prispevale celo po 5000 Din.

Prometna nesreča. Na križišču Smoletove ulice iz Ruške ceste je prišlo včeraj popoldne do občutne prometne nesreče. Tam se je v kolesarko Marijo Kosijevo, prevoznikovo ženo, zaletel neznan lotociklist ter jo v precejšnjem ločku podrl na tla. Pri tem je Kosijeva zadobila občutne notranje poškodbe.

V kamnolomu je našel smrt v Spod. Gašteraju v občini Jurevskem dolu 13-letni posestniški sin Janez Mezgec. Zadušilo ga je udarajoče kolenje.

Kolesa kradejo. Pekovskemu vajencu Mirku Škofiču iz Košakov je nekdo izpred brivnice v Frankopanovi ulici, kjer se je dal striči, ukradel kolo, ki je bilo registrirano z evidenčno številko 70981.

Vremensko poročilo tukajšnje meteorološke postaje pravi z ozirom na včerajšnji dan: Barometer 736,6, maksimalna temperatura 7,2, minimalna 8,5. Relativna vlaga 94, padavine 6,0.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»To menda res še ni lubezen, ampak je vdanost, iz vere izvirajoča dobrota. In zakaj sem dobra? Da bi z dobroto nadomestila manjkajočo lubezen in z vdanostjo preprečila zablodo. Torej tudi tu ni trajne rešitve?«

V njeno dušo se je zaril prvi črv ne vere v lastno vero. Ta črv je počasi vrtal in odpiral stare rane. Rasel je in ni ji več dovolil miru. Pričela je še bolj goreče moliti:

»Mar zame res ni milosti? Se mi izmika tudi ta podlaga, o kateri sem bila prepričana, da je tako trdna? O Bog, usmili se me! Blagoslovi moja prizadevanja!«

Ko pa črv nemira le ni hotel utihniti, je postala razdvojena:

»Nisi, o Gospod, uresničevalec najbolj gorečih, najbolj zaupajočih in vdanih prošelj? So gluha tvoja ušesa za moje molitve? Jih nočeš uslišati? Kaj sem zagrešila, da se hočeš odmekniti od mene, ko sem Te s tako muko našla?«

Križani je strmel nemo z zida in ni odgovoril, ni vzbudil v njej rešilne misli. Pričela je zahtevati in ga rotiti:

»O Bog, usliši me! Hočem, da me uslišiš. Tvoja služabnica sem. Odgovori!«

Ta nemir se je sredi nočeta pričel

stopnjevati v novo zdvojenost in odkrito sprtost s samim Bogom.

»Potem ne bom več molila,« je grozila. Hip nato se je pa spomnila, da je to bogokletstvo:

»Kaj mislim in kaj govorim! Saj nisem več prosilka, marveč izsiljevalka. Moja vera ni več vera zaradi vere, iskanje zatočišča iz stiske je. Pod cvetjem altruizma se skriva v resnici grda kača egoizma.«

In molila in prosila je zopet za odpustitve. Toda prejšnji mir se ji kljub temu ni vrnil. Polagoma je popuščala ta gorečnost. Pričela je zanemarjati verske dolžnosti, ki si jih je bila prej tako natanko določila. To zanemarjanje je postajalo vedno večje, dokler ni pričela upadati celo volja, za voljo pa še vera sama. Sida je preživljala tedaj nove težke dni: prebujanje iz omame, ki ni bila trajna in je popuščala, kakor popušča upliv injekcije pri neresljivo bolnem človeku.

Ko se je z vrhov Pohorja oglašal prvi dihi nove jeseni, je v Sidi zašumelo kakor v kalni, po dežju narasli Jasnici, da ni več strpela doma. Nekega dne, ko je rumenelo prvo listje, je velela po dolgih mesecih znova naseliti kano. Zohotelo

se ji je, da pojezdi zopet na sprehod, kakor nekoč. Konj se je veselo zdrznil, ko jo je začutil na sebi in se ponosno poglaval v dir. Sidi se je zdelo, da se vrača iz mraka v svetlobo.

»Razvedrila, razvedrila...« ji je šumelo po ušesih. »Čemu bi se zapirala v samostan? Ko bi vsaj upala, da postanem mati...«

Ob tej nenadni misli se je hipno zdrznila:

»Mati... Zakaj ne postanem mati? Ne bom nikoli postala?«

Pred njo je stopilo sedaj prvič jasno tisto vprašanje, ki je dotlej kljuvalo še podzvestno po njeni notranjosti.

»Biti mati, imeti otroka, ki bi mu posvetila vse svoje misli, vso svojo nežnost, pozornost, skrb... Tudi to je samo pravljica, o kateri lahko le sanjam. Torej ni za moje življenje nikjer več pristanišča? Povsod naokoli in v vso neskončnost sama enolična mirna gladina, ki utruja do obupa. Gladina brez viharjev, bojov in zmag, upov in izpolnitev...«

Konj jo je nosil po potih in stezah, ki jih je prej tolikokrat prehodil ali predirjal z njo na hrbtu; po potih in stezah, ki so skrivale toliko lepih spominov in prvo rahlo, potem živo zavestno in nazadnje tako vročo lubezen, na naključnostna srečanja, domenjena snidenja, objeme, poljube, nežne besede in vse tisto, kar se je bilo razplelo med njo in dr. Frangežem in je bilo naposled tako silovo preseljeno ter pomandano v vr-

hovih dreves je pel veter prve jeseni, v Sidini duši pa se je prebujala pesem nekdanjih, tako že daljnjih dni. In nenadoma sta zazveneli okoli nje obe in jo zajeli v akorde, vzbujajoče nova, tiha, še ne razločna hrepenenja.

»Ko bi se mogli vrniti tisti časi,« je vzklila polglasno. »Ko bi se znova pojavil pred menoj Danilo na svojem konju, ves razigrano dobre volje, ves pozoren in nežen, hrepeneč po mojih besedah, objemih, poljubih... Ko bi bilo spet vse tako, kakor je bilo takrat!«

Toda Danila ni bilo. Gozdna pota so stala prazna in zapuščena. Po njili so se podile le ptice, veter je pometal odpadlo listje in ga odnašal v goščavo, vrhovi so šumeli uspavalno, skoraj žalostno. Jesen samote, zapuščenosti in strtilih upov...

Sida se je vrnila s sprehoda globoko zamišljena in trudna. Drugi dan pa je vendar znova prejahala vsa tista pota in tako tudi naslednje dni. Ljudje, ki so jo po naključju srečali ali videli vsaj od daleč, so se čudili. Ko pa je nekega dne stopal njen konj po tisti poti, kjer je nekoč prvič čisto nepričakovano srečala Danila, jo je nenadoma predramil iz globoke zamišljenosti nepričakovano pozdrav. Sida se je zdrznila: pred njo je stal na svojem konju dr. Danilo Frangež... Stisnila je ustnice, da mu ne bi odzdravila in je že hotela zdrižati mimo. a zdravnik ji je počez zastavil pot:

Ja življenja in sveta

Nov velik tehniški načrt

Predor pod Montblancem, najvišjo goro v Evropi

Včeraj smo na kratko poročali, na prvi strani, da se bo gradil skozi najvišjo goro Evrope Montblanc predor, danes pa objavljamo o tem načrtu še sledeče: Ko je po zasedanju Sveta DN francoski ministrski predsednik Laval prišel za nekaj časa v Pariz, je stopil v stik z županom mesta Chamonixa in z drugimi zastopniki oblasti radi razgovorov o velikem načrtu prekopa skozi Mont Blanc. Laval je naglašal, da se za načrt živahno zanima in da bi mu bilo ljubše, če bi kot graditelj predora nastopala država in ne kako privatno podjetje, ker bo pač predor koristil vsej državi.

Načrt predvideva cesto iz Chamonixa v Franciji do vasi Entrèves na italijanski strani. Speljana bi bila v začetku v višini 1130 m nad morjem in bi bil predor v dolžini 1000 m napravljen v obliki serpentini. Nato bi se vila cesta v dolžini 2000 m ob robu gorovja, pozneje pa spet v 2000 m dolgem serpentinem predoru. Tu bi dosegla višino 1330 m nad morjem. Za tem sledi predor skozi

Roc de la Vacheri, nato skozi Aiguille du Plane in končno skozi Walle-Blanche in skozi ledenik Geant. V višini nekaj nad 4400 m bi se nova cesta združila s cesto, ki drži iz Entrèves v Aosto. Vsa dolžina nameravane ceste iz Chamonixa skozi predor v Entrèves bi znašala nekako 18 km. Geoloških težav ni pričakovati. Strokovnjaki sicer domnevajo, da bodo vdirale v predor velikanske množine vode, vendar pa upajo, da bodo to vodo celo izkoristili za dela v predoru, ker bo vodovje lahko odnašalo pesek in kamenje, ki bi ga bilo sicer treba odvažati.

Stroški za ta velikopotezni načrt so preračunjeni na 400 milijonov frankov. Kakor sklepajo, bosta francoska in italijanska vlada z ozirom na velikanski pomen tega predora ta znesek brez težav spravili skupaj. Pot skozi Chamonix predstavlja najkrajšo zvezo med Parizom in Rimom in bo promet ne le znatno pospešila, ampak tudi pomembno pocenila.

Prva restavracija pod morjem

Stvar se čuje kakor nekaj bajnega in fantastičnega, vendar je vse gola resnica. Prebivalci Newyorka so se čudom čudili, ko so čitali v časopisju, da je znani restavrater otvoril svojo podružnico, ki se nahaja pod vodo. Stvar je namreč sledeča: Država je prodala neko staro podmornico, ki jo je omenjeni restavrater kupil za sebe. Odstranil je del oklopa na podmornici, mesto tega pa je dal montirati zidovje iz stekla. Vsak večer odplove okoli 11. ure tako preurejena podmornica iz newyorške luke nekoliko kilometrov na prosto morje in se nato spusti v globino. Tako je 16 gostom — več jih namreč ne more v prostore podmornice — dana možnost, da se pri pogrnjenih in dobro naloženih mizah ogledajo pestro floro in fauno v morskih globinah. Velikanski reflektorji namreč razsvetlijujejo morje daleč okoli tega podmorskega restavrantu. Toda policijska ura velja tudi za to podvodno restavracijo in ob 1. uri ponoči se podmorska restavracija zopet dvigne na površino. Četudi so cene v tej eksotični restavraciji hudo masne, je vendar v Newyorku še nekoliko milijonarjev in radovednežev, ki si lahko privoščijo ta svojevrstni užitek.

Ali smejo Švedi prodati svojo ženo?

Sodišče v Arviku na Švedskem se sedaj peča z zapletenim pravnim vprašanjem, da li sme mož proti denarni odškodnini odstopiti svojo ženo drugemu. Pred nekoliko meseci je prodal neki tapetnik v Arviku nekemu svojemu prijatelju svojo ženo za 200 švedskih kron. Polovico tega zneska je kupec odplačal takoj pri prevzetju žene, ostali znesek pa bi bil moral plačati po 6 mesecih. O tej »kupčiji« sta oba napravila pismeni dogovor. Toda zgodilo se je, da je prodana žena pred potekom 6 mesecev kupcu pobegnila, radi česar ni ta hotel izplačati tapetniku še dolžnih 100 kron. Tapetnik je radi tega tožil kupca radi dolžnih 100 kron. Vsa Švedska se za končni izid tega procesa silno zanima.

Liliputanec radi ljubosumnosti trlikratni morilec.

V Baltimoru v Zedinjenih državah ameriških se je v nekem tamošnjem cirkusu Ringsling udeleževal mali liliputanec, ki je v teku dveh let umoril, oziroma zastrupil tri moške radi ljubosumnosti, ker so posečali njegovo malo liliputansko ženko. Ko so se številni dokazi zgostili okoli njegove osebe, je

končno na policiji priznal, da je omenjene tri moške zastrupil radi tega, ker so mu hoteli ukrasti in izneveriti njegovo liliputansko ženo. Slučaj je v vsej ameriškanski javnosti vzbudil ogromno zanimanje.

Bataljon Abesink, ki hočejo v vojsko.

S pristankom abesinske cesarice je že pripravljen bataljon mladih Abesink, ki se bo te dni podal na mejo. Bataljon prostovoljnih bojovnic stoji pod poveljstvom mlade, lepe in bogate Abesinke gđ. Tschar-Koss. Doslej se je javilo v ta bataljon 1000 amaconk, ki so vse oborožene s puškami in samokresi.

Kemal paša se bori proti pinčem.

Kemal paša je s svojimi reformami segel na vsa področja turškega življenja. Med drugim je izšla tudi posebna novela, s katero se uvaja neusmiljena borba proti carigrajskim psom. Organiziralo se je sistematično uničevanje carigrajskih pinčev, mrcin in ščenet, toda brez uspeha. Četudi so jih doslej uničili 10.000, jih je v Carigradu še vedno okoli 50.000.

V hotelu.

V jedilnici velikega hotela je bilo zelo malo gostov. Natakara pa je bil zelo površen in se je vedel brezobzirno, tako da so gosti poklicali hotelirja. Ta je prihitel in pričel že od daleč kričati: »Vi osel, kaj ne morete niti nekaj ušivih gostov dostojno postreči!«

V cerkvi.

Nace: Povej mi, ljubi Bog, kaj je pri tebi tisočletje?

Bog: Trenutek.

Nace: Kaj je tebi 1000 dinarjev?

Bog: Kovač.

Nace: Ljubi Bog, posodi mi kovača.

Bog: Počakaj trenutek!

Najtežji sodni akti na svetu.

V mesecu septembru se bo pričel v Parizu monstre-proces proti pomagačem in ožjim sodelavcem Staviskega. Skupno je sestavljeno okrog 40.000 sodnih aktov, ki tehtajo 12 ton. Proces bo trajal mesec dni in se zanima zanj ves svet.

Najhitrejši človek sveta.

Iz Salt Lake Citya poročajo, da je znani angleški svetovni avtomobilski rekorder Campbell potolkel svoj lastni svetovni rekord. Pri nekaterih tekmah je prevozil na uro skoro 483 kilometrov in vzbudil zanimanje vsega sportnega sveta.

Sportna gibanje

Sodniški odbor pri OOLNP, službeno.

V torek, dne 17. IX. 1935, bo ob 18.30 strogo obvežen plenarni sestanek vseh saveznih sodnikov pri »Orlu«. Sodniški odbor poziva vse klube mariborskega okrožja, da najkasneje do četrta zvečer javijo sporazume in želje glede delegiranja sodnikov na naslov: Kopic Rado, Maribor, Ob bregu 14.

Razno

NAMIZNA JABOLKA

kupuje in prodaja Jakob Kunter, veletrgovec s sadjem, Maribor, Kopitarjeva 12. 4108

SVARILO!

Nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravila moja žena Marjeta Klančnik. Jožef Klančnik, Jezdarska 8. 4170

Posesti

POZOR!

Prodam poceni novo zidano hišo. Vprašati mizarstvo Horvat, Bolfenkova ul., Studenci. 4166

Prodam

KORUZO

drobno in debelo tur oves po 135 Din za 100 kg oddaja Kmetijska družba, Meljska cesta. Telefon 20-83. 4084

Stanovanje

SOBO IN KUHNJO oddam takoj dvema osebam. Pobreška cesta 21, blizu Magdalene. 4168

SPREJMEM GOSPODIČNO na stanovanje. Koroška 27, vrata 3. 4172

Pouk

AKADEMIK inštruiru za hrano. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Maribor«. 4167

Službo dobi

POMOŽNA NATAKARICA se sprejme takoj. Betnavska ul. 39. 4171

Znanja želi

ZNANJA ŽELI 32-letni ločenec. Ponudbe pod »Zvestoba« na upravo »Večernika«. 4169

Spomnite se CMD

Pletene lopce

po 20 Din

Trpinov bazar